

An dhutsadh úw xi abtsin an Ebreotsik

Na Dios in tawnálich xo' an atíklábsik k'al nin Chakámilk'i

¹ Ti weje'ich, na Dios in tawnámal yáníl ni weje' pakéiltsik ani k'e'etich k'e'etich xan tin tawnámal k'al nin t'íltsíxiltsik. ² Xo', tin ok'ontal jeché' a k'ij, tu tawnál k'al nin Chakámil. Na Dios in t'aja' an k'ay'látsik k'al tin kwenta jeché' nin Chakámil ani Jajá' in jíltsámal xowa'kich xi wa'ach. ³ Na Jesús ja'ich nin tajax labidh t'okát na Dios ani tu xalk'antsalich xan ti jeye na Dios. Jajá', ja'ich nin teykóm ejtal xowa' wa'ach k'al nin cháp nin káwintal. Tam ti ok'on ti ku wixk'intsi an ti walastalábil, buxkan tin eját nin t'okát k'wajtalábil na Dios tú' walk'i'.

Nin Chakámil na Dios más Ja' púlek ké an t'okát abatwáletsik

⁴ Nin Chakámil na Dios in bajaw ka k'wajay más ultaláb ké an t'okát abatwáletsik; pos Jajá', kom u Chakámláb k'al a Dios, in bach'úmal jun i awiltaláb más púlek ké an t'okát abatwáletsik. ⁵ Na Dios yab jayk'i in utsámal ni jun i t'okát abatwále xan tin utsa' na Kristo enché':

Tatá' tu Chakámil;

Naná' tu utsámalich xo' abal tu Chakámil;

nibal in ulúmal jayk'i enché' k'al tin kwenta jun i t'okát abatwále:

Naná' ne'ech kin k'wajay tin Táta'láb abal jajá'

ani jajá' ne'ech ka k'wajay ti chakámláb k'al Naná'.

⁶ Por tam ti na Dios in xalk'a' nin ok'ox Chakámil ban k'ay'lá, in ulu enché':

Ka k'ak'ná k'al ejtal nu t'okat abatwálejiltsik.

⁷ K'al tin kwenta an t'okat abatwáletsik, na Dios in ulu enché':

U t'ajál ke nu t'okat abatwálejiltsik, ka wenk'on jelti ik'

ani nu t'ójontsixiltsik, ka wenk'on jelti k'amal.

⁸ Por k'al tin kwenta nin Chakámil, in ulal enché':

Dios, Tatá' ne'ech ta tak'ix malilíl i k'ij;

ani Tatá' in lujtalk'i i tak'ix.

⁹ A k'anidhámal xi lujat ani a pojkámal xi yab alwa';

jaxtám na Dios, na Diosil ti takwyámal Tatá'

ani ti pidhámal ta' más ti k'ijidhtaláb ké na junikt-sik.

¹⁰ In ulal jeye enché':

Tatá' Ok'óxláb, tam ti tujeje ejtal, a k'wajba' nin tujtal an chabál

ani k'al na k'ubak ta t'aja' ejtal an walk'i'.

¹¹ Jeché'tsik ne'ech ka ok'on, por Tatá' ne'ech ki jilk'on malilíl i k'ij.

Ejtal jeché'tsik, ne'ech ka k'ejmé jelti k'udhk'um;

¹² ne'ech ka paka' ani ne'ech ka jalk'uy jelti jun i xeketláb.

Por Tatá', malilíl i k'ij yab i jalk'unal

ani yab jayk'i ne'ech ka kó'oy a ok'ontal.

¹³ Na Dios, yab jayk'i in utsámal ni jun i t'okat abatwále xan tin utsa' na Kristo enché':

Ki buxkan tu eját, asta ke Naná' tu átantsi ejtal xi ti at'ál.

¹⁴ Ejtal an t'okat abatwále, i ejattalábk'itsik, xi k'wajat ti t'ójontsix ta Dios, abadh abal kin tolmiyt-sik xi ne'ech kin bach'u an lo'eltaláb.

2

Ye jat ki belkóm t'ajat an lo'eltaláb

¹ Jaxtám ti ye jat t'ajat ki exbay xowa' i ach'ámalich abal yab ki k'ibdha' an bél. ² Nin tsubaxtalábil na Dios xi t'iladh ti weje' k'al an t'okat abatwáletsik, ja'ich jun i pulek tak'ixtaláb. Xi walbintsik ani in ch'ikat t'aja' jeché' an tak'ixtaláb, pidhantsik ti yajtsiktaláb xan tin tomnál kin bach'u. ³ ¿Pos jan ti ne'ech ki ejto ki jek'a' an yajtsiktaláb max yab ki beletna' jeché' an pulek lo'eltaláb? Pos Jajá' an Ok'óxláb in ok'ox t'ilámal jeché' an lo'eltaláb ani tayíl, xin ach'a'tsik jeché' an tsubaxtaláb, in exbaytsik ani tu wat'bantsi weye. ⁴ Aníl jeye, na Dios in lej tsubk'ámal k'al i exólsik, k'al i labidhtalábtsik, k'al yán i labidh labandhaxtalábtsik ani k'al xowa' an T'okat Ejattaláb tu pidhámal k'e'etich k'e'etich, jelt xan ti Jajá' in le'na'.

Na Jesukristo, i inik jeye

⁵ Na Dios yab in k'wajbámal bin tak'ixtal i t'okat abatwáletsik jachan' an k'ay'lá xi ne'ech ka wa'chin tayíl, xi xo' in k'wajat u t'ilál. ⁶ Por jun xita' in ulu enché' ban T'okat Dhuslab:

Dios, ¿jant'éy in éy an inik abal ki k'wajay ta chal-pax k'al jajá' tin kwenta?

¿Jant'éy in éy an inik xu chemel, abal a beletnál?

⁷ A k'wajbámal wé' i k'ij más cha'at ké an t'okat abatwáletsik, por a pidha' an ti labidh t'okattaláb, an ti k'ak'naxtaláb

ani an ti awiltaláb ba ejtal xowa' a t'ajámal.

⁸ Ejtal a k'wajba' ba jajá' in tak'ixtal.

Jaxtám, tam ti k'wajbá ejtal abal ka k'wajay tak'nél k'al an inik, na Dios yab in jila' ni jun xata' xi yab ne'ech ka k'wajay tak'nél k'al an inik. Por bélk'i i chu'tal abal k'al yab ejtalk'i tu t'ajnal ti k'ij. ⁹ Por i chu'tal na Jesús, xi na Dios in k'wajba' wé' i k'ij más cha'at ké an t'okat abatwáletsik. Na Dios, k'al nin k'anidhaxtal, in walka' ka chemech abal ejtaltsik tin alwa'bíl; ani xo', in ko'olich an labidh t'okattaláb ani an k'ak'naxtaláb k'al tin kwenta an chemlá xin tamu.

¹⁰ Ejtal xowa' wa'ach, k'wajat abal a Dios ani abal Jajá'k'i tin kwenta. Na Dios in lé' ke ejtal nin chakámiltsik, ka k'wajay jeye ba nin t'okat labidhtalábil. Jaxtám na Dios ti ko'ol kin t'ojjoy, k'al an yajtsiktaláb xin bach'u na Jesukristo xi jajá'tsik nin Lo'óxil. ¹¹ Abal xu t'okwábitsik ani xu t'okox, jayéchk'i tu dhabaláb k'al jachan' an Táta'láb. Jaxtám nin Chakámil na Dios yab u tidhenal kin bijiy tin at kidhábitsik, ¹² tam in ulal enché' an T'okat Dhuslab: Ne'ech tu t'ila' ba nu at kidhábitsik ani ne'ech tu ajatnantsi ti ajatláb ban junkuntaláb.

¹³ In ulal jeye enché':

Naná' ne'ech ku óntsi ku bela' na Dios.

Ani in wits'k'owal kin ulu enché':

Teché' in k'wajat, k'al an chakamtsik xi tin pidhámal na Dios.

¹⁴ Xu chakámlábitsik ba jun i kidhtaláb, jununúl ani' nin t'u'úl ani nin xich'ál; anchan' jeye na Jesús, nin t'u'úl ani nin xich'ál jáyk'i jelti wawá' abal kin ejto ka chemech ani anchan', kin k'ibdha' jachan' xin ko'ol an awiltaláb ti chemdhax, xi ja'ich an lej at'ax. ¹⁵ Anchan' tin lo'o xu kó'yábitsik jelti jolib k'al an lej at'ax abal in jik'náltsik an chemlá. ¹⁶ Pos

tsubax, Jajá' yab tsi'nek abal kin tolmiy i t'okat abatwáletsik, tsi'nek abal kin tolmiy nin kidhtaltsik na Abraham. ¹⁷ Ani abal kin t'aja' jachan', yejat kin junu jelti nin kidhábsik abal kin bajaw ka k'wajay jelti jun i lujat ani i yajnantsix ok'lek pále'tsik tin tamét na Dios ani abal kin wék'ontsi ti walastaláb an atiklábtsik, k'al tin kwentak'i an chemlá xin tamu. ¹⁸ Ani anchan' jelt xan ti Jajá' in ach'a' i yajtsiktaláb ani taktamiyat, xo' in ko'ol i awiltaláb abal kin tolmiy ejtal xu taktamiyábsik jeje.

3

Na Jesús más uluts ké na Moisés

¹ Kidháblábsik xi t'okodhich, kom tatá'tsik ja'ich xi kanidhich k'al na Dios abal ki dhabalnájich k'al Jajá', ka exla' alwa' na Kristo Jesús, an abatwále ani an lej ok'lek pále' k'al ni belomtalábil. ² Pos na Jesús yab jayk'i in ch'ikat t'ajámal na Dios, xi k'al ti bijidh abal kin t'aja' jeché' an t'ojláb, jelt xan ti na Moisés k'wajay jeje ti t'ójontsich in lujtalk'i ba putál nin k'imá' na Dios. ³ Na Jesús yejat más ka k'ak'ná ké na Moisés, jelt xan ti jun i kúbal atá in bach'wal más i k'ak'naxtaláb ké an atá xin kubál. ⁴ Ejtal an atátsik yejat ka k'wajay kubadh k'al jun xita'; por na Dios ja'ich nin t'ajámal ejtal xowa' wa'ach. ⁵ Anchan' pé, na Moisés k'wajay ti t'ójontsich in lujtalk'i ba putál nin k'imá' na Dios; nin t'ojlábil, ja'ich kin t'ila' ejtal xowa' na Dios ne'ech kin ulu más tayíl. ⁶ Por na Kristo, k'wajat lujat jelti an chakámláb ba jachan' nin k'imá' na Dios. Jeché' nin k'imá' na Dios, ja'ich wawá'ich, xu k'wajat jelti jachan' an atá, max ki

óntsích ku k'wajay in lujtalk'i ani ki bela' asta tin ok'ontal ani u kulbél k'al tin kwenta an aytsixtaláb xi ko'ol.

An koyóxnich abal xin belálightsik na Dios

⁷ Jaxtám, xan tin ulal enché' an T'okat Ejattaláb ban T'okat Dhuslab:

Max ka ach'a'tsik xo' ti tawnál na Dios,

⁸ yab ka chapikmédha'tsik na ejattal jelt xan tin t'ajámalsik xi tomnaxnék ani in tak-tamiyámal na Dios ban chabál xon ti yab k'wajtsidh.

⁹ Taja', tin taktamiytsik na weje' pakéliltsik, maske tin nakíl chab inik i tamub in chu'u xowa'kich xi Naná' u t'aja'.

¹⁰ Jaxtám tin chakuy k'al jachan' an atiklábtsik ani u ulu enché':

“Ech'ek'i xe'echtsik k'ibchonék nin ejattal ani yab in le'námal ti kin exlantsi an tu bélil.”

¹¹ Jaxtám tin chakuy k'al jajá'tsik ani u lej utsa'tsik tsubax,

ke yab ne'ech ka ochichtsik abal ka koyóch k'al Naná'.

¹² Kidháblábsik, ka kó'oy t'ajat i kwenta abal ni jun xita' xi tatá'tsik, yab kin kó'oy in ejattal yab alwa' ani yab u belom xi ka pílmédhá k'ál ba na Dios xi ejat. ¹³ Ka kó'oytsik i kwenta abal yab ka tamu anchan', ki táwnáxintsik jún ani jún tsudhey ka tsudhey, lejat u k'wajat jeché' an k'ij, abal ni jun xita' xi tatá'tsik, yab ka k'ambiyat k'al an walastaláb ani ka pojxaxmé nin ejattal. ¹⁴ Pos max ki óntsi ku k'wajay junini' ni chalab asta tin ok'ontal, k'al an belomtaláb xi kó'yám asta tin

tujtal, ne'ech tám ki kó'oy weye xowa' in ko'ol na Kristo.

¹⁵ Enché' tu ulwáb:

Max ka ach'a'tsik xo' ti tawnál na Dios,
yab ka chapikmédha'tsik na ejattal jelt xan tin
t'ajámalsik xi tomnaxin.

¹⁶ ¿Jita' pé xin axtsitsik tin káwintal na Dios ani tayíl tomnaxintsik? Ja'ich jachan' ejtal xi káldhátsik k'al na Moisés ban chabál xi Ejipto. ¹⁷ ¿Ani k'al jita' k'al ti k'wajay na Dios u chakúl chab inik i tamub? Ja'ich k'al xin wala'tsik; xi chemechsik ban chabál xon ti yab k'wajtsidh. ¹⁸ ¿Ani jita' na Dios in lej utsa' tsubax ke yab ne'ech ka ochichtsik abal ka koyóch junax k'al Jajá'? Ja'ich xi yabtsik t'ajxin ti k'ij. ¹⁹ Pos i chu'tal ke yabtsik in ejto ka ochich abal ka koyóch k'al na Dios kom yabtsik belmách.

4

¹ Jaxtám, lejat xo' bél i ko'ol xowa' in ulúmal na Dios abal ku ochich tu koyol k'al Jajá', yejat ki kó'oy i kwenta abal yab telab tá' yab kin ejto ka ochich taltsik xi tatá'tsik a kidhtal. ² Pos wawá', u t'íltidhich weye an ti tsubaxtaláb k'al tin kwenta an lo'eltaláb jelti jajá'tsik; por jajá'tsik yab xata' tin éyna' tam tin ach'a' jachan' an tsubaxtaláb, abal in ach'a'tsik ani yab in bela'. ³ Por wawá' xi belámalich, ja'ich xi exomich tu ochel ba jachan' an koyóxnich. Por k'al tin kwenta xi yabtsik in bela' na Dios, in ulúmal enché':

Jaxtám tin chakuy k'al jajá'tsik ani u lej tsubax
utsa',
ke yab ne'ech ka ochichtsik abal ka koyóch k'al
Naná'.

Por na Dios k'ejele in ok'yámalich nin t'ojlábil asta tam tin t'ajámal an k'ay'lá; ⁴ pos ta' k'wajat ban T'okat Dhuslab xon tin ulal enché' k'al tin kwenta in k'ítsájl an koyóxnich:

Na Dios koyóch tin búkláb a k'ítsá, k'al ejtal an t'ojláb xin t'aja'.

⁵ Ani in ulal juní an T'okat Dhuslab enché':

Yab ne'ech ka ochichtsik abal ka koyóch k'al Naná'.

⁶ Por bél u k'ibel taltsik ka ochich ba jachan' an koyóxnich; ani xi jidhtal in ach'ámalsik jeché' an tsubaxtaláb k'al tin kwenta an lo'eltaláb, yab ochich abal in ch'ikat t'aja'tsik. ⁷ Jaxtám, na Dios tin bijyámal juní jun i k'ij: ja'ich jeché'ich i k'ij. Pos na Dios tu tawnál k'al xowa' in ulu na Dabid más tayílich, ban T'okat Dhuslab xin ulal enché':

Max ka ach'a'tsik xo' ti tawnál na Dios, yab ka chapikmédha'tsik na ejattal.

⁸ Max pidhnékak an israelitatsik jachan' an ti koyóxnich k'al na Josué, na Dios yabichak in wits'k'ómal kin bijiy k'e'et i k'ij. ⁹ Anchan' pé, bél wa'ach jun i t'okat koyóxnich abal xin belálightsik na Dios; ¹⁰ pos xu ochelich ti koyol k'al na Dios, u koyolich k'al nin t'ojlábil jelt xan ti na Dios ti koyóch k'al nin t'ojlábil. ¹¹ Yejat pé ki t'aja' an chápláb ku ochich ba jachan' an koyóxnich, pos yab telab tá' kin wéwna' jun xita' xowa' in t'ajámal xi yabtsik belmách.

¹² Pos nin káwintal na Dios ejat ani in ko'ol i awiltaláb. Más ja' ch'upidh ké jun i machét xi tamatk'i ti wi'idh; u ochel asta más alk'idh ba ni itsích ani ba ni ejattal. Tu exlantsal xowa' i chalpayal ani xowa' i le'nál ki t'aja' ti itsích. ¹³ Yab wa'ach ni jun xata' xowa' xi t'ajadh k'al a Dios, xi

ne'ech ka ejtawat ka chink'ontsat k'ál; ejtal k'wajat tejwa' ani in telál jachan' xi ne'ech ti ku lújundha' tayíl.

Na Jesús ja'ich nu lej ok'lek pále'

¹⁴ Na Jesús, nin Chakámil na Dios, ja'ich ni lej ok'lek pále'il xi ochenekich tin tamét na Dios. Jaxtám ti yejat ki óntsi ku k'wajay junini'k'i k'al ni belomtal. ¹⁵ Pos ni lej ok'lek pále'il, in ejtawal ti ku kó'ontsi ti yajnantsixtaláb k'al tin kwenta abal wawá' yab u lej likat, pos Jajá' jeye t'ajat, in ach'ámal xowa'kich i taktamixtaláb jelti wawá', por yab Ja' walbin. ¹⁶ Jaxtám, ki kontsích pé k'al yantam i belomtaláb ni Diosil xu k'anidhax t'ajat abal ti ku kó'ontsi ti yajnantsixtaláb ani ti ku tolmiy k'al nin alwa'tal, xowa'kichk'i i k'ij ti ki yéntsi.

5

¹ Jun i lej ok'lek pále', u takwyáb ban iniktsik ani u bijyáb abal ka k'wajay ti ok'lek atiklábtsik tin tamét na Dios ani abal kin pidhna' an pikbantsixtaláb k'al tin kwenta an walastalábtsik. ² Kom an lej ok'lek pále' u átáb jeye k'al an taktamixtaláb, in kó'yal i cha'attaláb k'al xi yabtsik lej chalpadh ani k'al xi k'ibchonéksik ti xe'ech; ³ ani k'al tin kwenta abal jajá' u walbinal jeye, ko'ol kin pidhna' i pikbantsixtaláb k'al tin kwenta nin walastalábil ani k'al tin kwenta nin walastalábil an atiklábtsik.

⁴ Ni jun xita' yab ne'ech kin ejto kin bijiy tinbá' ti lej ok'lek pále'; tokot k'al a Dios ti ne'ech ka ejtawat ka takwyat ani ka pidhan jeché' an ti punk'untsixtaláb jelt xan ti támun k'al na Arón. ⁵ Anchan' jeye u támnal k'al na Kristo; yab

Jajá'k'i tin kwetém chalab tin bijyámal tinbá' ti lej ok'lek pále', k'al a Dios ti pidhan jachan' an ti punk'untsixtaláb, jelt xan ti usnék enché':

Tatá' tu Chakámil

ani Naná' tu pidhámal xo' ti xe'chintaláb.

⁶Jelt xan tin utsámal jeye táyk'i ban T'okat Dhuslab enché':

Tatá' i pále' malilíl i k'ij,

anílk'i jelti na Melkisedek.

⁷Tam ti na Kristo k'wajay teché' ti k'ay'lá, in t'ajtsi ti konoxtaláb ani ti pakabédhaxtaláb na Dios, k'al kawidh i káwintaláb ani k'al yantam in ja'mál in wal. Jeché' xita' in t'ajtsi an ti konoxtaláb ani an ti pakabédhaxtaláb, ja'ich xin ko'ol i awiltaláb abal ka lo'wat k'al an chemlá xi k'wajatich ne'ech kin tamu. Axtsin an tin káwintal k'al na Dios, kom Jajá' tokot in t'ajál xowa' in lé' na Dios. ⁸Ani anchan', maske Jajá' u Chakámláb k'al a Dios, in wit'a' kin t'aja' xowa' utsan k'al na Dios k'al tin kwentak'i an yajtsiktaláb xin wat'na'. ⁹Ani kom anchan' ti t'ajadh lujat t'ajat, in bajaw ka k'wajay ultaláb k'al an lo'eltaláb xi malilíl i k'ij abal k'al ejtalk'i xita' k'ál ti ka exbantsat xowa' Jajá' in ulal. ¹⁰Pos bijyat k'al na Dios ti lej ok'lek pále' anílk'i jelti na Melkisedek.

An k'ak'adhtaláb xin ko'ol max ki jila' tu belom

¹¹U ko'ol t'ajat yán xata' ku t'íla' k'al jeché' tin kwenta, por t'ojláb t'ajat ku wila' abal k'ayúmtsik t'ajat ta exbaya. ¹²K'al tin nakílk'i an k'ij xi wat'enekich, in tomnálichak max i ok'tsixichtsik; por bél a yéntsalsik ki wiltsin ti ít xowa' yab lej t'ojláb nin káwintal na Dios. A junwaltsik bél jelti t'ele' xi tokot in uch'álsik i leche, tam yejatich

ka k'aputsik i k'apnél xi yab tumax. ¹³ Ani xi tokot in uch'álsik i leche, in junwal jelti t'ele', pos yabél in bajúmálsik kin exbay xant'éy in éy an lujat xe'chintaláb. ¹⁴ Por an k'apnél xi yab tumax, ja'ich abal xi pakdha'ichtsik. Anchan' jeye in junwal xin wit'álichtsik kin chu'u xowa' alwa' ani xowa' yab alwa' abal in wit'álichtsik kin exbay.

6

¹ Anchan' pé, ki óntsi ki t'aja' an chápláb abal ki lujku tibá', ki jila'ich an jidhtal ok'tsixtaláb k'al tin kwenta na Kristo. Yabich ki t'ilál an jidhtal ok'tsixtaláb, jelti tam i óntsal ki t'ila' abal ki jila'ich tu walablom xi ne'ech ti ku júna' ban k'ibeltaláb ani k'al an belomtaláb tin kwenta na Dios. ² Aníl jeye, jelti an ok'tsixtaláb k'al tin kwenta an pujaxtaláb, an k'wajbantsixtaláb an ti k'ubaklek bin ók' an belomtsik, k'al tin kwenta tam ka ejech ti ít an chemélomtsik ani k'al tin kwenta an lújundhaxtaláb xi ne'ech ka tsích tayíl. ³ Pos ne'ech ki óntsi ki t'aja' an chápláb ki lujku tibá', max na Dios anchan' tin lé'.

⁴ Wa'ach xin bach'úmalichtsik an tajaxtaláb jun i k'ij ani in exlálích xowa' na Dios in pidhnál. In bach'úmalich jeye an T'okat Ejattaláb, ⁵ in exlámálich nin alwa' tsubaxtalábil na Dios ani nin awiltal an k'ay'lá xi ne'ech ka tsích tayíl. ⁶ Max ka kuxkuláchtsik, yabich ne'ech ka ejtowat ka t'ajan juní kin jila' ti walablom; pos max kin t'aja' anchan', u kalelich tám jelti max jajá'tsik t'ajat exom in pajk'iyal ti ít ban peltsidh te' nin Chakámil na Dios ani in labídhnál tin tamét an atiklábtsik. ⁷ In junwalich tám jelti an chabál xin dhikedhál an ja'

ech'ek'i tam u ulel an áb: max jachan' an chabál in labedhantsal an ti t'ayabláb xu t'ojnaltsik taja', lábt'ajadh ti k'wajat k'al na Dios; ⁸ por max tokot in labedhál i k'ídh o i ani' ch'ojótsik, yab xata' ti alwa'; yabich ne'ech ka lábt'ajan k'al na Dios ani tayíl ne'ech ka tsikan.

An aytsixtaláb xi tu tolmiyal abal yab ku witsiy ti kúx

⁹ Kidháblábt'sik, por maske naná' anchan' in káw, u cho'ób alwa' ke tatá'tsik a t'ajál xowa' alwa' kom i lo'odhichtsik. ¹⁰ Pos na Dios, lujat Ja' t'ajat ani yab ne'ech kin uk'tsi xant'éy a t'ajámaltsik k'al tin kwenta an k'anidhaxtaláb xa xalk'antsitsik na Dios tam ta tolmiy an belomtsik, ja'ich xi xo' bél i k'wajat a t'ajáltsik. ¹¹ Por naná' u lé' ku chu'u ke ejtal tatá'tsik, ka óntsi ka t'aja' anchan' k'al yantam i ik'axtaláb asta tin ok'ontal abal ka t'ájan kidhat xowa' i k'wajat a aytsím'sik. ¹² Yab u lé' ku chu'u ki óbemétsik, más alwa' ka óntsi ka wéwnantsi tin ok'tsixtal xi k'al tin kwentak'i nin belomtal ani nin cha'attalábil, exom in bach'waltsik an jiltsixtaláb xi usnétsik ne'ech ka pidhan k'al na Dios.

¹³ Tam ti na Abraham utsan k'al na Dios abal ne'ech ka pidhan jun i jiltsixtaláb, na Dios in lej tsubax ulu k'al Jajá' tinbá' kom yab wa'ach ni jun xita' más púlek ké Jajá' xi ne'ech kin ejto kin éynantsi tin bij abal kin lej tsubax ulu k'al. ¹⁴ Enché' tin ulu: "Tsubax ti ne'ech t'ajat tu lábt'aja' ani ne'ech tu pidha' yán ta kidhtaltsik." ¹⁵ Na Abraham in aytsi k'al i k'ayúmtaláb ani anchan' tin bach'u xowa' usnék ne'ech ka pidhan k'al na Dios. ¹⁶ Tam kin lej tsubax ulu jun xata' an iniktsik, in lej tsubax ulal k'al in bij jun xita'

xi más púlek ké jajá' ani tam kin lej tsubax ulu jun xata' k'al jun i lej tsubk'axtaláb, yabich más yejat xata' kin káwlíxna'. ¹⁷ Jaxtám na Dios tin tsubk'a' k'al i lej tsubax uluxtaláb xowa' in ulal ke ne'ech kin pidhna'. In t'aja' anchan' abal in le'na' kin xalk'antsi tajax t'ajat xi ne'echtsik kin bach'u xowa' Jajá' in ulúmal ke ne'ech kin pidhna'. Ani ke Jajá', yab ne'ech ka kuxkulách ani yab ne'ech kin jalk'uy ni jun xata' xowa' in ulúmal. ¹⁸ Anchan' pé, wa'ach cháb xata' xi yab ne'ech ka ejtowat ka jalk'uyat, xon ti na Dios yab ne'ech kin ejto ka k'ambixin; ani k'al jachan'tsik, na Dios tu pidhál jun i lujat k'ijidhmédhaxtaláb, wawá' xi ayal nin beletnaxtal ani i belámalich an aytsixtaláb xi Jajá' tu pidhámal. ¹⁹ Jeché' an aytsixtaláb, tu kó'ontsal in lujtalk'i ani in tsubtalk'i an ti ejattal, jelti an pat'átsik xu paltsinal an tan abal ka kó'yat kubat junini'k'i. Jeché' an aytsixtaláb xi ko'ol, xi ja'ich jelti an pat'ál kubdhaxtaláb, k'wajat wik'adh alwa' tin kúx in dhabúl an Lej T'okat Altá xi k'wajat ban pulek atá xon tu k'ak'náb na Dios tú' walk'i', ²⁰ xon ti ochich na Jesús k'al wawá' ti kwenta abal ti ku japtsi an ti bél. Anchan', na Jesús in bajúmalich ka k'wajay malilíl i k'ij ti lej ok'lek pále', anílk'i jelti na Melkisedek.

7

Na Jesús u pále' anílk'i jelti na Melkisedek

¹ Jeché' na Melkisedek, k'wajinek ti tak'ix ban bitsow xi Salem ani ti pále' abal na Dios xi púlek t'ajat. Tam ti na Abraham wítsích an ti péjéx xon tin áta' an pakdha' tak'ix, kale ti bach'wáb k'al na Melkisedek ani lábt'ajan. ² Pidhan wé'

na Melkisedek xowa' na Abraham in áta' ban péjéxtaláb. An bijláb Melkisedek, in lé' kin ulu ok'ox “lujat pulek tak'ix”; ani kom u pulek tak'ix Salem, xin lé' kin ulu “k'ijidhtaláb”, in ulalich tám, “k'ijidh pulek tak'ix.” ³ Yab u xalk'anal max táta'lidh ani max nána'lidh, nibal u xalk'anal max in ko'ol in weje' pakéiltsik. Yab u t'ilnal xowk'i tu chakam nibal xowk'i ti chemech. Anchan', u xalk'analich jelti max u Chakámláb k'al na Dios, jun i pále', xi k'wajat malilí i k'ij.

⁴ Pos alwa'ich, ka exlantsitsik xo' tin pubíl na Melkisedek, pos ni weje' pakéilil Abraham in pidha' wé' xowa' in k'ántsámal an pakdha' tak'ix ban péjéxtaláb. ⁵ Nin tak'ixtal na Dios xin jílám dhutsadh na Moisés in ulal enché': an pále'tsik xu kidhtaláb k'al na Lebí in ko'ol i awiltaláb kin kontsi an atiklábtsik wetsik ejtal xowa'kich, maske in ja'úb, pos u kidhtalábtsik jeye k'al na Abraham jelti jajá'tsik. ⁶ Por na Melkisedek, maske yab u kidhtaláb k'al na Lebí, in bach'k'untsi xi wé' na Abraham. Jeché' na Abraham, ja'ich xi usnék ke ne'ech ka pidhan jun xata' k'al na Dios. Anchan' ti lábt'ajan na Abraham k'al na Melkisedek; ⁷ ani yab xita' ne'ech kin ejto kin ulu ke xu lábt'ajax, más ja' chipíl ké xu lábt'ajnal. ⁸ Wawá'k'i teché', xin bach'waltsik xi jeché' wetsik, ja'ich i iniktsik xu chemel; por k'al tin kwenta na Melkisedek, an T'okat Dhuslab in t'ilál jelti jun xita' xi bél ta' k'wajat ejat. ⁹ Ani ne'ech ki ejto ki ulu ke na Lebí ani ejtal an pále'tsik xu kidhtaláb k'al jajá', xi xo' in bach'waltsik jeché' wetsik, in pidhámaltsik jeye wetsik na Melkisedek támk'i jachan' tam ti na Abraham in pidhna'; ¹⁰ abal tam ti tám, bél

taja' ti kitámtetsik bin t'u'úl na Abraham tam ti na Abraham kale ti bach'wáb k'al na Melkisedek.

¹¹ An atiklábtsik xi Israel, in bach'u an tak'ixtaláb tin k'ubak an lebitatsik xu pále', xu kidhtalábtsik k'al na Arón. Por xo', max jeché'tsik tsubax lejtal tin t'ajámalsik ka lujkun xin wéwnálsik jeché' an tak'ixtaláb, tám, yabichakwi'ik yéntsidsih ka wa'chin ít i pále' xi jáyk'i na Arón, tokot xi jáyk'i na Melkisedek. ¹² Pos tam ka jalk'uyat an pále'tsik, yejat jeye ka jalk'uyat an tak'ixtaláb; ¹³ ani ni Ajátik, xin ulal an T'okat Dhuslab enché' k'al Jajá' tin kwenta: k'e'et jeye i kidhtaláb xi tál táyk'i ba na Israel, xon ti yab jayk'i kalnek ni jun i pále'. ¹⁴ Abal cho'óbte alwa', ke ni Ajátik tál bin kidhtal na Judá; ani na Moisés, yab in t'ila' ni jun xata' k'al tin kwenta jeché' an kidhtaláb tam tin t'ila' an pále'tsik.

¹⁵ Ani jeché', más tejwa'ich t'ajat tam ti an ít pále' xi xalk'an, in junwal jelti na Melkisedek. ¹⁶ Yab in bajúmal ti pále' abalk'i an tak'ixtaláb in ulúmal ke yejat ka tsích ba jun i kidhtaláb, in bajúmal ti pále', k'al tin cháp jun i xe'chintaláb xi yab ne'ech ka ejtowat ka k'ibdhá. ¹⁷ Pos jeché', ja'ich xowa' in ulal na Dios k'al Jajá' tin kwenta:

Tatá' ja'ich jun i pále' xi ne'ech ki k'wajay malilíl i k'ij,

anílk'i jelti na Melkisedek.

¹⁸ Jaxtám, an jidhtal tak'ixtaláb wék'oyat abal yab t'ajat likat ani yab xata' ti alwa'; ¹⁹ pos an tak'ixtaláb xin jila' dhutsadh na Moisés yab xata' in lujku. Ani xo', tin kuxúl, i ko'ol jun i aytsixtaláb más alwa', xi k'ál tu utelich weye ba na Dios.

²⁰ Na Dios, ja'ich in t'aja' jeché' k'al jun i lej tsubax uluxtaláb. ²¹ Xi k'e'et an pále'tsik, yab bijidh k'al ni jun i lej tsubax uluxtaláb, por k'al tin kwenta jeché' an pále', bijyat k'al jun i lej tsubax uluxtaláb; pos ban T'okat Dhuslab u usnal enché': An Ok'óxláb in lej tsubax ulúmal ani yab ne'ech kin jalk'uy:

“Tatá' ja'ich jun i pále' xi ne'ech ki k'wajay malilí i k'ij,

anílk'i jelti na Melkisedek.”

²² Jaxtám, na Jesús ja'ich nin lej tsubk'ál jun i lejkin-taláb más alwa' ké xi ok'ox. ²³ Xi k'e'et an pále'tsik, yaneytsik t'ajat; kom u chemeltsik, jaxtám ti yab in ejtawal kin óntsi. ²⁴ Por kom na Jesús yab Ja' u chemel, yab in wat'bantsal k'e'et an ti pále'taláb. ²⁵ Jaxtám tin ejtawal kin lo'óch abal malilí i k'ij, xu utelichtsik ba na Dios k'al Jajá'k'i tin kwenta. Pos Jajá', k'wajat ejat malilí i k'ij abal kin pakabédhál na Dios k'al tin kwenta xu utelichtsik k'al Jajá'.

²⁶ Anchan' pé, na Jesús ja'ich an lej ok'lek pále' xi k'e'jele i yéntsal tu k'wajat. Jajá' t'okat Ja' t'ajat, yab in ko'ol ni jun xata' xowa' yab alwa' nibal walbidh, wék'odh ban walablomtsik ani k'adhbats más t'ek'at ké an walk'i'. ²⁷ Yab in junwal jelti xi k'e'et an ok'lek pále'tsik, xi ko'ol kin chemdha' i ko'nélsik ani kin pikba' tsudhey ka tsudhey, ok'ox k'al tin kwenta jajá' nin walabtsik ani tayíl, k'al tin kwenta nin walab an atiklábtsik. Na Jesús yab Ja' anchan' tin t'aja', tam tin pidhna' tinbá' abal ka chemdhá, in k'wajba'ich an pikbantsixtaláb júnílk'i tokot abal ejtalichk'itsik. ²⁸ An tak'ixtaláb xin jilám dhutsadh na Moisés, in bijyal ti ok'lek

pále'tsik i iniktsik xi yabtsik lujat; por nin lej tsubax uluxtalábil na Dios, xi ulich más tayíl ké jeché' an tak'ixtaláb, in bijiy ti lej ok'lek pále' nin Chakámil, xi t'ajadh lujat abal malilíl i k'ij.

8

Na Jesús, ni kawintsíxil ban ít lejkintaláb

¹ Xowa' xi más uluts xi xo' in k'wajat u t'ilál, ja'ich abal ni lej ok'lek pále'il anchan' Ja' ani buxkanék bin eját nin t'okat k'wajtalábil na Dios tú' walk'i'. ² K'wajat ti lej ok'lek pále' bin lej t'okat altájil na Dios, xi t'ajadh k'al an Ok'óxláb ani yab k'al i iniktsik. ³ Ejtal an ok'lek pále'tsik u bijyáb abal kin k'wajba' i ch'ejwalixtaláb ani i pikbantsixtaláb; jaxtám na Jesukristo, yejat jeye kin kó'oy xata' xowa' kin pikba'. ⁴ Max Jajá' teché'ak k'wajat chabál, nibalak ela' u pále'; abal teché', bél wa'ach i pále'tsik xin pidhnál i pikbantsixtaláb jelt xan tin ulal an tak'ixtaláb xin jilám dhutsadh na Moisés. ⁵ Por jeché' an pále'tsik, k'wajat ti t'ójontsix k'al xowa' xi jelt in ch'ilábil ani in ch'alám xowa' wa'ach tú' walk'i'. I cho'ób abal i ch'ilabk'i, pos tam ti na Moisés ne'chich kin t'ajtsi tin t'okat altájil na Dios, utsan enché' k'al na Dios: “Ka chu'u alwa' ani ka t'aja' anchan' jelt xan tu óltsi tú' ban ch'én.” ⁶ Por ni lej ok'lek pále'il in bajúmal ka k'wajay ti kontsintsix ba jun i t'ójontsixtaláb xi más alwa', pos Jajá' k'wajat ti kawintsix ba jun i lejkintaláb xi más alwa', xi káldhats ban chalabtsik xi más alwa'.

⁷ Abal max an jidhtal lejkintaláb yabichak xata' in k'ibdhál, yabichak yéntsidh ít i lejkintaláb. ⁸ Por na Dios in chu'u abal yab k'wajat alwa' jachan'

an atiklábtsik, jelt xan tin ulu enché' ban T'okat
Dhuslab k'al jajá'tsik tin kwenta:

Ne'ech kin bajaw i k'ijtsik

xowk'i ne'ech ku t'aja' ít i lejkintaláb k'al an
atiklábtsik xi Israel ani xi Judá.

⁹ Yab jelti an lejkintaláb xu t'ajámal k'al nin weje'
pakéliltsik

tam tu lot'ok'na'tsik abal ku káldha' ban chabál xi
Ejipto;

pos in ch'ikat t'aja'tsik jachan' an lejkintaláb

ani jaxtám tu walba'tsik, enché' tin ulu an
Ok'óxláb.

¹⁰ An lejkintaláb xi ne'ech ku t'aja' k'al an
atiklábtsik xi Israel tam ka wat'éch jachan'
an k'ijtsik, enché' ti ne'ech ka t'ájan, in ulu
an Ok'óxláb:

Ne'ech ku k'wajba' nu tak'ixtal ba jajá'tsik nin
chalab

ani ne'ech ku dhutsa' bin itsích.

Naná'ich tám tin Diosiltsik,

ani jajá'tsik ja'chich tám nu bitsówil.

¹¹ Ni jun xita' yab yejat kin ok'tsi xata' xi k'e'et;

nibal nin junik, nibal nin kidháb abal kin exla' an
Ok'óxláb,

pos ejtal ne'ech ti kin exla'tsik,

asta xi más chipíl ani asta xi más púlek xi jajá'tsik.

¹² Ne'ech ku pakwlantsi xowa' yab alwa' in
t'ajámaltsik

ani yab jayk'i ne'ech kin witsiy ku chalpay nin
walastalábiltsik.

¹³ Tam na Dios in t'ilál jun i ít lejkintaláb, ja'ich abal
in ulalich ke k'ejméch xi jidhtal an lejkintaláb. Ani
xi ka k'ejméch ani yabich xata' ti alwa', k'unatich i
k'ij ne'ech ka wixk'á.

9

Nin t'okat altájil na Dios xi teché' ti k'ay'lá ani xi tú' walk'i'

¹ Pos alwa'ich, an jidhtal lejkintaláb in kó'yámal an tak'ixtaláb xan ti yejat ka t'ajan an k'ak'naxtaláb ba jun in t'okat altájil na Dios xi teché' ti k'ay'lá. ²⁻⁴ Nin t'okat altájil na Dios enché' ti k'wajat t'ajadh: ban ultaláb altá xu bijyáb ti T'okat Altá, taja' ti k'wajat in kúb an béla ani an mesa k'al an t'okat pan. Ba jachan' nin t'okat altájil na Dios, utat tin tamét in chabtal an dhabuxtaláb, ta' jeye ti k'wajat xon tu k'wajbáb an pikbantsixtaláb xi t'ajadh k'al i mapal oro abal ka tsikan taja' an ikob. Tin kúx jachan' an dhabuxtaláb, taja' ti k'wajat na jún an altá xu bijyáb ti Lej T'okat Altá. Taja', ta' ti k'wajat jun i kajón bolidh putálk'i k'al i mapal oro xon tu ta'páb an lejkintaláb. Alk'idh ba jachan' an kajón, ta' ti k'wajat jun i mul xi t'ajadh k'al i oro baltsidh ti maná ani ta' jeye ti k'wajat nin kwayab na Arón xi pudhnék ani an t'ujubtsik xon ti dhutsadh an t'ilabtsik k'al tin kwenta an lejkintaláb. ⁵ Tin éb jachan' an kajón, ta' ti k'wajat cháb in ch'ilábil i t'okat abatwáletsik xi sut's'uts'lidh xu belkol, xin lé' kin ulu ke taja' ti k'wajat na Dios. Jeché' an abatwáletsik, in dhabyal k'al nin sut's'úts' xon tu wadhyáb k'al an xich' abal ka pakwlintsat an walastalábsik. Por xo', yab más ne'ech ku ejto ku óntsi ku t'íla' ejtal jeché'.

⁶ Tam t'ojojodhich anchan' ejtal jeché', an pále'tsik u ochel táyidh bin jidhtal altájil nin t'okat altájil na Dios abal kin t'aja'tsik an k'ak'naxtaláb.

⁷ Por bin chabtal an altá, tokot u ochel an lej ok'lek pále' júníl ti tamub; ani tam u ochel, ko'ol kin júna' in xich'ál i ko'nélsik abal kin pikba' k'al tin kwenta nin walastalábil ani nin walastalábil an atiklábtsik. ⁸ K'al jeché', an T'okat Ejattaláb tu pidhál ki exbay, ke lejat nin jidhtal altájil nin t'okat altájil na Dios u éynal abal ka t'ajan an k'ak'naxtaláb, an bél abal ban Lej T'okat Altá, yabél japidh. ⁹ Ejtal jeché' ja'ich jelti jun i óltsixtaláb abal an k'ij xi xo'; pos an ch'ejwalixtaláb ani an pikbantsixtaláb xi taja' u pidhnal na Dios, yab u ejtowáb ka lujkuntsat k'ál tin chalab xu ocheltsik ti k'ak'nax anchan'. ¹⁰ Pos ejtal jeché', ja'ich i tak'ixtalábtsik xi teché'k'i ti k'ay'lá, ke ja'ich tokot i k'apnélsik, i uxnélsik ani xowa'k'itsik in ujnámal in t'ajál abal ka t'okeytsik. Jeché', ja'ich tokot xi ne'ech ka éyan asta tam na Dios kin jalk'úch ejtal.

¹¹ Por tsi'nekich na Kristo ani xo', Jajá'ich nu lej ok'lek pále' k'al ejtal xowa' alwa' xi tsi'nek. Nin t'okat altájil na Dios xon ti na Kristo k'wajat ti pále', alwa' ja' t'ajat, más ja' lujat ani yab t'ajnék k'al i iniksik; yab ja'ich in t'okat altájil na Dios xi teché' ti k'ay'lá. ¹² Na Kristo ochenekich ban Lej T'okat Altá, yabich abal kin pikba' in xich'ál i borrego o i beserro. Ochenek abal kin pikba' Jajá' t'ajat nin xich'ál; anchan' ti ochenek júnílk'i abal ejtalich ani tu bawtsámalich an ti lo'eltaláb xi yab jayk'i in ko'ol in ok'ontal. ¹³ Tsubax k'ejele ke nin xich'ál an toro ani an chibo ani nin k'wixix an baka xu t'a'íl xon tu t'ajnal an pikbaxtaláb, xu wadhyábtsik k'ál xi k'wajattsik yab t'okat, in ko'ol i awiltaláb ka t'okedhaxin, por eblidhk'i. ¹⁴ Por max anchan', ¿awxe' yab in ko'ol más i awiltaláb nin xich'ál na

Kristo? Pos k'al tin cháp an T'okat Ejattaláb xi k'wajat malilíl i k'ij, na Kristo in pikba' tinbá' abal a Dios jelti jun i pikbaxtaláb xi yab ch'o'odh ani k'al nin xich'ál, tu wixk'intsal an ti chalab xi tu júnal ban chemlá abal ki ejto ki t'ójontsi na Dios xi ejat.

¹⁵ Jaxtám, na Jesukristo ja'ich ni kawintsíxil ban ít lejkintaláb o jiltsixtaláb. Nin chemtal na Kristo, t'ájan abal ka pakwlantsat an walastalábsik xi t'ájnek bin tak'ixtal an jidhtal lejkintaláb ani abal xi kanidhtsik k'al na Dios kin ejto kin bach'u an jiltsixtaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal, xi Jajá' in ulúmal ke ne'ech kin pidhna'. ¹⁶ Tam wa'ach jun i bijtsixtaláb, yejat ka cho'óbná ok'ox max chemnekich xin t'ajámal jachan' an bijtsixtaláb abal ka tujéch ti éynal jachan' an bijtsixtaláb. ¹⁷ Pos jachan' an bijtsixtaláb, yabél in jalbíl max bél k'wajat ejat xin t'ajámal; tokot ne'ech kin jalbíl'na', tam chemnekich an t'ojom. ¹⁸ Jaxtám, wak'lá jeye i xich' tam ti t'ájan an jidhtal lejkintaláb. ¹⁹ Na Moisés in t'iltsi ejtal an atiklábtsik ejtal xowa' in ulal jachan' an tak'ixtaláb. Tayíl, in téyna' an lana xi t'unuyich t'ajat k'al in chákní' ani jun k'we'lek i ch'ojól xin bij isopo, in axdha' bin xich'ál an beserro ani an chibo xuk'udh k'al i ja', in wadhiy an dhutsadh úw xon ti k'wajat dhutsadh an tak'ixtaláb ani in wadhiy jeye ejtal an atiklábtsik. ²⁰ In utsa'tsik enché': "Jeché' ja'ich an xich' xin tsubk'ál an lejkintaláb xi na Dios in pidhnámal abal tatá'tsik." ²¹ In wadhiy jeye na Moisés nin t'okat altáxil na Dios k'al an xich' ani ejtal xowa'kich xu éynal abal an k'ak'naxtaláb. ²² An tak'ixtaláb in ulal ke ejtal ko'ol ka t'okedhá

k'al i xich' ani yab wa'ach i pakwlanstixtaláb max yab ka wak'lá i xich'.

Nin chemtal na Kristo in wixk'iyal an walastaláb

²³ Anchan' pé, yéntsínék ejtal jeché' an pikbantsixtaláb abal ka t'okedhá ejtal jachan' xowa'kich xi ja'ich in ch'ilábil xowa' wa'ach walk'i'; por ejtal jachan' xowa' wa'ach walk'i', in yéntsal más alwa' i pikbantsixtaláb ké xi jeché'tsik. ²⁴ Pos na Kristo yab ochich ba jachan' nin t'okat altájil na Dios xi t'ajadh k'al an iniktsik, xi ja'ich tokot jun in ch'ilábil nin lej t'okat altájil na Dios. Na Kristo ochich ban walk'i' t'ajat, xon ti k'wajat xo' tin tamét na Dios abal ti ku kawintsi. ²⁵ An lej ok'lek pále', u ochel ban Lej T'okat Altá júníl ti tamub abal kin pikba' i xich' xi yab jajá' in xich'ál; por na Kristo yab in pikba' tinbá' yáníl. ²⁶ Pos max anchanak, yejat támwi'ik ka chemech yáníl asta ti tujenek an k'ay'lá. Por xowa' u támnal xo', tam exomich ti kidhel an k'ijtsik, na Kristo xalk'an júníl tokot abal ejtalichk'i ani in pikba' tinbá' abal kin wék'oy an walastalábtsik. ²⁷ Anchan', jelt xan ti ejtal ko'ol ka chemechtsik júníl ani tayíl, tál an lújundhaxtaláb, ²⁸ anchan' jeye na Kristo ti pikbá júnílk'i abal kin wék'ontsi yán xita' tin walastalábiltsik. Tayíl ne'ech juní ka xalk'an tin chabtsíl, yabich abal kin wék'oy i walastalábtsik, tál abal kin lo'otsik xi k'ál ti k'wajat aytsímte.

10

¹ Abal an tak'ixtaláb xin jilám dhutsadh na Moisés ja'ich tokot jelti jun in chalám xi xowa'kich

alwa' ne'ech ka tsích ani yab ja'ich xin lejtalich. Jaxtám, jachan' an tak'ixtaláb yab jayk'i ne'ech kin lujku xu uteltsik ba na Dios k'al tin kwentak'i jachan' an pikbantsixtaláb xu t'ajnal tamub ti tamub. ² Pos max an tak'ixtaláb u lukuxak, jachan' an pikbantsixtaláb ne'ech ka jilan ti t'ajnal; pos xin t'ajálsik, tam ka pakwlantsatich tin walastalábil, yabich ne'ech kin ach'a' ke walbidh u jilk'onaltsik. ³ Por xo', jeché' an pikbantsixtalábtsik xin t'ajálsik, u t'ajnal kin chalpay k'al nin walastalábilsik tamub ti tamub, ⁴ pos nin xich'ál an toro ani an chibo yab jayk'i ne'ech kin ejto kin wék'oy an walastaláb.

⁵ Jaxtám na Kristo, tam ti ulich teché' ti k'ay'lá, in utsa' enché' na Dios:

Yabich a lé' i pikbantsixtaláb nibal ki pikbantsat ti ko'nélsik,

jaxtám tin t'ojojontsámal jun u t'u'úl.

⁶ Yabich a lé' ki pikbantsat an ti tsikadh ko'nélsik, nibal an pikbantsixtalábtsik xu t'ajnal abal ka wék'oyat an walastalábtsik.

⁷ U ulu tám enché': "Dios, je'tám in k'wajat abal ku t'aja' xowa' Tatá' a le',

anchan' xan ti k'wajat dhutsadh k'al Naná' tu kwenta ban dhutsadh úw."

⁸ Jidhtal, na Kristo in ulu ke na Dios yabich in lé' nibal in kulbetnál ka chemdhantsat ani ka pikbantsat ti ko'nélsik; nibal i tsikadh ko'nélsik nibal i pikbantsixtalábtsik abal kin wixk'a' i walastaláb, maske jeché' ja'ich xowa' in ulal ka t'ájan an tak'ixtaláb. ⁹ Ani tayíl in ulal jeye enché': "Dios, je'tám in k'wajat abal ku t'aja' xowa' a lé'." Jeché' ja'ich in ulal ke na Dios in wék'óch jachan' an weje'

pikbantsixtalábtsik ani in k'wajba'ich jeché' k'e'et an pikbantsixtaláb. ¹⁰ Na Dios tu t'okómal abal na Jesukristo in t'aja' xowa' na Dios in le'na' tam tin pikba' Jajá' t'ajat nin t'u'úl júnílk'i abal ech'ek'ijich.

¹¹ Ejtal xu pále'tsik, u kubél tsudhey ka tsudhey ani in óntsal kin t'aja' yáníl jayéchk'i an pikbantsixtalábtsik, maske jeché' an pikbantsixtalábtsik yab jayk'i ne'ech kin ejto kin wixk'a' an walastalábtsik.

¹² Por na Jesukristo jún tokot an pikbantsixtaláb in t'aja' abal kin wixk'a' an walastaláb abal ech'ek'ijich ani tayíl buxkan tin eját na Dios.

¹³ Taja' k'wajat in aysím asta ka átantsat xita' k'ál tu at'nal, ¹⁴ abal k'al júnk'i tokot i pikbantsixtaláb xin pikbantsi na Dios, in lujkuwalichtsik abal ech'ek'ijich xi Jajá'ich in dhabal. ¹⁵ Ani an T'okat Ejattaláb, jayéchk'i jeché' tu utsál abal jidhtal in ulal enché':

¹⁶ An lej kintaláb xi ne'ech ku t'aja' k'al jajá'tsik tam ka wat'éch jachan' an k'ij, enché' ti ne'ech ka t'ájan, in ulal an Ok'óxláb:

Ne'ech ku k'wajba' nu tak'ixtal ba nin itsích ani ne'ech ku dhutsa' ba nin chalabtsik.

¹⁷ Ani tayíl in ulal jeye:

Yab más jayk'i ne'ech ku chalpay nin walastalábiltsik nibal xowa' yab alwa' in t'ajámaltsik.

¹⁸ Anchan' pé, tam an walastalábtsik pakwlantsidhich, yabich más yejat i pikbantsixtaláb abal an walastalábtsik.

Yejat ku utey ba na Dios

¹⁹ Kidháblábltsik, jaxtám xo' ti ejtowelich ku ochich ban Lej T'okat Altá k'al ni jun i jik'éltaláb

k'al tin kwentak'i nin xich'ál na Jesukristo, ²⁰ tokot ki óntsi an ít bél, an bél xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal, xi k'wajatwi'ik dhabudh ani tu japtsi k'al Jajá' nin t'u'úl. Jelti max u wat'elich xo' bin dhabúl an Lej T'okat Altá xi k'wajat ban pulek atá xon tu k'ak'náb na Dios. ²¹ Na Jesús ja'ich ni pulek pále'il bin k'imá' na Dios; ²² jaxtám, ku utéch ba na Dios k'al jun i ejattal lujat ani k'al jun i belomtal púlek. Pos Jajá' tu t'okedhantsámalich an ti ejattal abal yabich ki ach'a' u walbidh k'al an walastalábtsik ani ni t'u'úl t'akadhich k'al i ja' xi alwa'. ²³ Ki óntsi ki kó'oy junini' ni chalab ban aytsixtaláb xi t'ilál ba ni belomtal, yab ki jálk'úk'liy ni chalab, pos na Dios ne'ech kin t'aja' jelt xan tu utsámal. ²⁴ Ani yejat ki aliy xan ti ku tólmíxin jún ani jún, abal anchan', ku k'ánídháxin más ani ki t'ajál xowa' alwa'. ²⁵ Yab yejat ki wéwnantsi tin ok'tsixtal xin ujnámaltsik yab u k'alel xon ti t'ajál an junkuntaláb. Yejat ku pákábédháxin jún ani jún ani xo' más, kom i chu'tal ke exomich ti k'unel xowk'i ti ne'ech ka tsích an Ajátikláb.

²⁶ Pos max ki óntsal ki t'aja' an walastaláb abalk'i i jila' ki bela' jeché' an tsubaxtaláb maske i exlálích, yabich wa'ach más i pikbantsixtaláb xowa' ka pikbá abal ku pakwlantsat an ti walastalábil. ²⁷ Tokotich tám u jilk'onál ki aytsím an k'ak'adhtaláb tam ka tsích an lújundhaxtaláb ani an k'amal xi k'wajat jomomól xon ti ne'ech ka pet'ná xin tomnálsik na Dios. ²⁸ Tam jun xita' kin ch'ikat t'aja' an tak'ixtaláb xin jilám dhutsadh na Moisés ani wa'ach cháb o óx i ólnaxtsik xin ulal abal ani', u pidhnáb abal ka chemdhá jachan'

an walablom k'al ni jun i yajnantsixtaláb. ²⁹ Pos, ζ yabxe' a chalpayaltsik ke más púlek i yajtsiktaláb in tomnál kin bach'utsik xita' in ch'ikat t'ajtsal tin Chakámil na Dios, in pojkansal tin xich'ál ani in odhbijsal tin T'okat Ejattal na Dios xu k'anidhábsik k'ál? Jachan' an xich', ja'ich nin tsubk'ál an lejrintaláb ani xi k'ál ti t'okedhatstsik. ³⁰ I cho'ób abal an Ok'óxláb in ulúmal enché': "Naná' u lujsyal ku pidha'tsik an ti yajtsiktaláb; Naná' ne'ech ku jalbiytsik." Ani in ulu jeye enché': "An Ok'óxláb ja'ich ne'ech kin lújungdha' an atiklábtsik xi k'ál tu belnal." ³¹ ¡K'ak'adh t'ajat ku kwajlan k'al i walastaláb tin k'ubak na Dios xi k'wajat ejat!

³² Por ka chalpaytsik an k'ij xi wat'enekich, tam ti tám t'ajat ta bach'utsik an tajaxtaláb ani a kuxuy k'al yantam i cha'attaláb an yajtsiktaláb tam ta pojkátsik k'al tin kwentak'i na Kristo. ³³ Taltsik xi tatá'tsik, odhbijyat ani t'ajtsin xan ti ka le'ná tin tamét an atiklábtsik ani taltsik, in bach'u jeye an yajtsiktaláb abal in tolmiy xi t'ajtsinéksik anchan'. ³⁴ Taltsik a kó'ontsi ti yajnantsixtaláb xi k'wajattsik ban wik'axte' ani asta k'al i kulbétaláb ta kuxyámaltsik ki k'ántsín xowa' tatá'tsik a dhabal abal a cho'óbsik ke tú' walk'i' a ko'ol jun xata' xi más alwa' ani yab jayk'i u talél. ³⁵ Pos yabtsik pé ka k'ibdha' jachan' na belomtal, abal k'al jachan' an belomtaláb, ne'ech ki tsi'dhantsat jun i pulek ch'ejwalixtaláb. ³⁶ Yejat ka kó'oytsik i cha'attaláb abal ka t'aja' xowa' in lé' na Dios ani tayíl, ka bach'u xowa' Jajá' in ulúmal ne'ech kin pidhna'. ³⁷ Pos an T'okat Dhuslab in ulal enché': K'unatich t'ajat i k'ij,

ne'ech ka tsích xi bijidh ne'ech ka tsích ani yabich
ne'ech ka owey.

³⁸ Max jun xita' ka k'wajbájich alwa' k'al na Dios
abalk'i u belom, yabich jayk'i ne'ech ka
chemech;

por max ka kuxkulách, ne'ech kin chakuy k'al jajá'.

³⁹ Por wawá' yab ja'ich i kidhtal jelti xu kuxkultsik
ani u k'ibdhábsik, wawá' i kidhtal xu belomtsik
ani anchan', i belkómich ni ejattal.

11

An belomtaláb

¹ Pos max u belomich, i cho'óbich tám alwa' ke
ne'ech ki bach'u xowa' nu k'wajat i aytsím ani ki
bela' lejtal ke jun xata' xowa' yab i chu'tal, ja'ich
an tsubaxtaláb. ² Ni weje' pakéiltsik káldhá ti alwa'
abal belmáchtsik.

³ K'al ni belomtal, i cho'ób abal na Dios in
t'ajámal k'al nin káwintalk'i an k'ay'lá ani ejtal
xowa' wa'ach. Jaxtám, xi xo' i chu'tal, yab t'ajnék
k'al jun xata' xi k'wajat k'ejle tejwa'.

⁴ K'al nin belomtal, na Abel in pikbantsi na Dios
jun i pikbantsixtaláb más alwa' ké xin pidhna' na
Kaín. Jaxtám ti bach'wat k'al na Dios ti lujat inik
ani bach'k'untsat an tin pikbantsixtal. Ani jaxtám,
maske na Abel chemnekich, in óntsal ti káw k'al tin
kwenta an belomtaláb xin kó'oy.

⁵ K'al nin belomtal, na Enok ejat ti júná ban ít
xe'chintaláb ani yabich chemech. Yabich jayk'i
elan kom júná k'al na Dios. Ani an T'okat Dhuslab
in ulal, ke tam ti bél teché' ti xe'ech ti k'ay'lá, na
Enok kulbetná t'ajat k'al na Dios. ⁶ Por na Dios yab
in kulbetnál max wawá' yab i belál, pos abal ku

utey ba na Dios, yejat ki bela' ke na Dios ta' k'wajat ani ke Jajá', in ch'ejwalyaltsik xu alyáb k'ál.

⁷ K'al nin belomtal, tam ti na Noé óltsin k'al na Dios abal ne'ech ka wat'ey xata'kich xi tam ti jachan' yab tejwa', in exbantsi xowa' in ulu na Dios ani in t'aja' an pulek tan atá abal kin lo'o nin kidhtaltsik. K'al nin belomtalk'i, in xalk'antsi abal u walablom xi yabtsik u belom ani na Noé káldhá ti alwa' k'al na Dios k'al tin kwentak'i nin belomtal.

⁸ K'al nin belomtal, tam ti na Abraham kanyat k'al na Dios, in exbantsi ani kale abal ka k'ale ban chabál xi utsan ne'ech ka ch'ejwalyat k'al na Dios. Kale bin chabánil maske yab in cho'ób xon ti ne'ech. ⁹ Kom u belom, na Abraham k'wajay ban chabál xi usnék ne'ech ka pidhan k'al na Dios, jelti jun i píl chabál xi yab jajá' in dhabal. K'wajay ba atátsik xin t'ajál k'al i k'udhk'umk'i ani aníl'k'i jeye tin t'aja'tsik na Isák ani na Jakob, xi usnéktsik jeye k'al na Dios jelt xan ti usnék na Abraham. ¹⁰ Pos na Abraham k'wajat in aytsím jachan' an bitsow xin ko'ol kubat alwa' nin akantsik. Jeché', ja'ich xi t'ajadh ani kubadh k'al na Dios.

¹¹ K'al nin belomtal, aníl jeye na Sara, maske uxkwe'ich t'ajat ani yab u kó'nal, in bach'u i chápláb abal kin kó'oy i chakam; pos in wa'chiy jun in chakánil abal in bela' ke na Dios ne'ech kin t'aja' xowa' in ulúmal. ¹² Jaxtám na Abraham, maske u k'unelich t'ajat an k'ij xowk'i ti ne'ech ka chemech, in kó'oy in kidhtaltsik yán t'ajat jelti na óttsik xi wa'ach walk'i' ani jelti an kidhib xi wa'ach tin waltsik an pujal, xi yab ne'ech ka ejtowat ka ayyat.

¹³ Ejtal jeché' an atiklábsik, chemech maske yab in bach'utsik xowa' usnék ne'ech ka pidhan k'al na Dios; por kom u belomtsik, in cho'ób alwa' abal ne'ech kin bach'utsik tayíl ani in aytsitsik k'al yantam i kulbétaaláb maske in ów tela'k'i. Anchan', in xalk'álichtsik ke u wat'elk'itsik teché' ti k'ay'lá ani yab teché'tsik; ¹⁴ pos xu káwtsik anchan', in xalk'álsik t'ajat ke xe'ech bél in ayaltsik jun in chabánil. ¹⁵ Max in chalpómaktsik tokot nin chabánil xon ti kalnek, ne'ech kin ejto ka witsiytsik táyk'i. ¹⁶ Por in lé'tsik jun i chabál más alwa', ja'ich ki ulu, an chabál xi walk'i'. Jaxtám na Dios yab in tidhenál ka utsan ke Jajá' nu Dios k'al jajá'tsik, pos in ko'olich t'ojojontsidh jun i bitsow.

¹⁷ K'al nin belomtal, tam ti na Abraham tak-tamiyat k'al na Dios, in júna' na Isák abal kin pikba'. Jajá' yab k'wajay ti chalpax, tokot in ulu abal ne'ech kin pikba' nin junkax chakámil maske usnék k'al na Dios enché': ¹⁸ "K'al tin kwentak'i na Isák ne'ech ka kó'oy yán a kidhtaltsik." ¹⁹ Ja'ich abal na Abraham in cho'ób alwa' ke na Dios in ko'ol i awiltaláb abal asta kin ejdha' i chemélomtsik; pos na Abraham, in bach'u juní nin chakámil ani anchan', jilk'on jelti max chemech ani ejdhantsat ti ít.

²⁰ K'al nin belomtal, na Isák in lábt'aja' na Jakob ani na Esaú k'al tin kwenta xan ti ne'ech ka k'aletsik tayíl. ²¹ Ani k'al nin belomtal, tam ti na Jakob ne'chich ka chemech, in lábt'aja' juntsik ti juntsik nin chakámiltsik na José ani in k'ak'na' na Dios, in liklóm bin tsúm nin kwayab. ²² K'al nin belomtal, tam ti na José ne'chich ka chemech, in ulu abal an israelitatsik ne'ech ka kale más tayíl

ba jachan' an chabál xi Ejipto ani in jila' uludh xant'éy ka t'ájan k'al nin beklék.

²³ K'al nin belomtal nin táta'tsik, tam ti wa'chin ti chakam na Moisés, chinan k'al jajá'tsik óx a ích', abal in chu'utsik ke ja'ich jun i chakam xi alabél t'ajat. Yab in jik'na'tsik an tak'ixtaláb xin pidhnámal an pulek tak'ix ke yejat ka chemdhá an ts'itsik kwitó. ²⁴ Ani k'al nin belomtal, tam ti inikbéch na Moisés, yab in le'na' ka bijyat ke jajá' u chakámláb k'al nin tsidhánil an pulek tak'ix xi Ejipto, ²⁵ más in kulbetna' ka t'ajtsin xan ti ka le'ná junax k'al an atiklábtsik xin belál na Dios ani yab in le'na' ka k'wajay k'ijidh wé' i k'ij ban walastaláb. ²⁶ In ach'a' abal más alwa' kin bach'u i yajtsiktaláb k'al tin kwenta na Kristo ké ka k'wajay Ejipto ban tumínladhtaláb; pos jajá' tokot in le'nál kin bach'u an ch'ejwalixtaláb xi ne'ech ka pidhan k'al na Dios. ²⁷ K'al nin belomtal, na Moisés kale ban chabál xi Ejipto, yab abal in jik'nantsi tin chákub an pulek tak'ix, pos in óntsi kin t'aja' xowa' in chalpayámal jelti max in teltóm na Dios xi yab tejwa'.

²⁸ K'al nin belomtal, na Moisés in tuju kin t'aja' an ajib paskwa ani in abna' ka wadhyat an wi'lebsik k'al i xich', abal an t'okat abatwále xi pidhnék ti awiltaláb ti chemdhax, yab kin taktsi tin jidhtal chakámil an israelitatsik. ²⁹ Ani k'al in belomtal, an israelitatsik wat'ey ban Chak Pujal jelti max i waynek chabál; ani tam ti an atiklábtsik xi Ejipto in le'na' kin t'aja' anílk'i, lupuntsik.

³⁰ K'al nin belomtal an israelitatsik, julpan nin mapúl an bitsow xi Jerikó, tam ti jajá'tsik ok'on kin wilíntsi ta'a'ál búk a k'ítsá. ³¹ Ani k'al nin belomtal, na Ráb, an junkux inik uxum, yab chemech junax

k'al xin ch'ikat t'aja'tsik an tak'ixtaláb kom jajá' in bach'úm alwa' an kwáchixtsik xi Israel.

³² ¿Jant'éy más ne'ech ku ulu? Nibal ne'ech ka kidhey an k'ij abal ku t'ila' na Jedeón, na Barak, na Sansón, na Jefté, na Dabid, na Samuel ani an t'iltsixtsik. ³³ K'al tin kwentak'i nin belomtal, jeché'tsik in k'ányámal i pakdha' bit-sow, tak'xinéksik in lujtalk'i ani in bach'utsik an tolmixtaláb xi usnéksik ne'ech ka pidhantsik k'al na Dios. In paxk'intsámal tin wi' an padhumtsik, ³⁴ in tepdhámal i pakdha' k'amal, in jek'ámaltsik tam ti ne'echwi'ik ka chemdhá k'al i machét. Xi yabtsik likdha', likeytsik; awilmétsik t'ajat ban péjéxtaláb ani in áta'tsik xin tolmiy. ³⁵ Wa'chinék i mímlábsik xi ejdhantsidh ti ít tin chakámiltsik.

Taltsik, chemech k'al i yajtsiktaláb ani yab in tok'oytsik ka walká, abal anchan', kin ejto kin bach'utsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. ³⁶ K'e'et, in wat'námaltsik i labídhnaxtaláb ani kwadhnéksik. Asta balidhtsik al wik'axte' ani wik'adhtsik k'al i pat'ál. ³⁷ Taltsik chemdhats kwi'idh k'al i t'ujub, kotbadh junax ch'ejel, tak-tamidhtsik, chemdhats k'al i machét. Xe'chintsik túk'i túk'i bolidhk'i tokot k'al in ot'ól i borrego ani k'al in ot'ól i chibo; ch'ojontálsik, u t'e'pinal ani u yajlom. ³⁸ Jeché' an alwa' iniktsik, xin tomnálakwi'ik ka k'wajaytsik xon ti alwa' ani yab ba jeché' an walbidh k'ay'lá, xe'chinéksik ti belal ban chabál xon ti yab k'wajtsidh, ban ch'énlom, ban cholax ch'éntsik ani bin choltálsik an chabál. ³⁹ Ejtal jajá'tsik, maske káldhats ti alwa' abal u belomtsik, yab in bach'u xowa' na Dios in ulúmal ke ne'ech kin pidhna'; ⁴⁰ pos na Dios tu

t'ojojontsámalich jun xata' más alwa', abal jajá'tsik tokot ka lujkuwattsik jeye, tam wawá' ki bach'úch weye xowa' in ulúmal ne'ech kin pidhna' na Dios.

12

Ki chalpóm tokot ech'ek'i na Jesús

¹ Jaxtám wawá', kom u k'wajat wilidh k'al an atiklábtsik xin xalk'ámalich nin belomtal, ki jila'ich xowa' tu tamk'uyal abal ku belmách. Ki jila'ich an walastaláb xi tu dhumk'uyal ani ki óntsi k'al i k'ayúmtaláb an belách xi yejat ki t'aja'. ² Ki chalpóm ech'ek'i na Jesús, xon ti tál ni belomtal, pos Jajá', ja'ich xita' tu tujtsi ani tu lujkuntsi an ti belomtal. Na Jesús in ach'a' an yajtsiktaláb ban peltsidh te' ani yab in ódha' ti kwenta an tidhetaláb xin ko'ol jachan' an chemlá. Pos in cho'ób alwa' ke tam kin wat'na'ich jachan' an yajtsiktaláb, ne'ech kin kó'oy i kulbétaláb, i k'ijidhtaláb ani ne'ech ka buxkan tin eját nin t'okat k'wajtalábil na Dios.

³ Ka chalpaytsik nin ok'tsixtalábil na Jesús, xi yantam yajtsiktaláb in bach'u tin k'ubak an wal-ablomtsik; jaxtám, yab ki chekeysik nibal ka jila'tsik tabá'. ⁴ Pos tatá'tsik yabél a bajúmal ka bach'u i chemlá abalk'i yabich a lé' ka t'aja'tsik i walastaláb. ⁵ ¿A uk'tsámalichtsikxe' an tak'ixtaláb xi ti pidhál na Dios abal ti chu'tal jelti max ti chakámiltsik? Enché' tin ulal ban T'okat Dhuslab: Chakam, yab ka pojka' an yajtsiktaláb xi ti pidhál an Ok'óxláb abal ka lejkiy tabá', nibal ka walba' tabá' tam ti ki k'wiya'.

⁶ Pos an Ok'óxláb in tak'yal xin k'anidhál

ani in pidhál ti yajtsiktaláb abal kin lujku xi Jajá' in bach'wal jelt in chakámil.

⁷ Ka kuxuytsik an yajtsiktaláb kom na Dios ti ko'oltsik jelti max ti chakámil. ¿Awxe' wa'ach jun i táta'láb xi yab in tak'yal in chakámil? ⁸ Por max na Dios yab ti ki tak'iytsik, tám, yab i lej chakámláb k'al Jajá', i ani' chakámlábk'i. ⁹ Pos aníl jeye, ni táta'tsik xi teché' ti k'ay'lá, tu tak'yal ani i exbantsal xowa' ti ku utsa'. Pos más alwa' ki exbantsi ni Táta' xi walk'i' abal anchan', ki kó'óch an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. ¹⁰ Ni táta'tsik xi teché' ti k'ay'lá, tu tak'yal abal ki ejto ku k'wajay alwa' teché' ti k'ay'lá xan ti jajá'tsik tin chu'tal alwa'; por na Dios, tu tak'yal k'al wawá' ti alwa'bíl abal ti ku t'oko jelt xan ti Jajá' t'okat. ¹¹ Tsubax k'ejle ke ni jun i yajtsiktaláb yab ne'ech ki kulbetna' tam ki bach'uk'i, tokot ne'ech ki yajna'; por xin lejkiyaltsik tinbá' k'al tin kwentak'i an yajtsiktaláb xin bach'wal, tayíl in kó'yalichtsik tám jun i xe'chintaláb lujat ani k'ijidh.

Xant'éy ne'ech ki tamu max yab ki exbantsi tin káwintal na Dios

¹² Anchan' pé, ka likedha'tsik ti ít na k'ubak xi chekenekich, na akan xi palmenekich ¹³ ani ka aliysik an bél xi lujat. Ne'ech tám ka jeley na akan xu k'wech'e' ani yabich más ne'ech ka t'aw'k'in.

¹⁴ Ki k'wajaytsik k'ijidh k'al ejtalk'itsik, ka júna'tsik jun i t'okat xe'chintaláb; pos max yab ka t'okedha'tsik tabá', yab ne'ech ka ejtotsik ka chu'u an Ok'óxláb. ¹⁵ Ka kó'oytsik i kwenta abal ni jun xita' yab kin jila' kin bach'u an tolmixtaláb xin pidhnál na Dios; ke ni jun xita' yab kin junu jelti

jun i ts'a'ik t'ayabláb, xin t'ajál yab alwa' ani yán u ít'nal k'ál. ¹⁶ Ke ni jun xita' xi tatá'tsik ka junkun k'al xi yab in tomtal, nibal kin pojka' xowa' t'okat; pos jeché' ja'ich in t'aja' na Esaú, ke k'al jún tokot i k'apné, in nuju an awiltaláb xin ko'ol jun i ok'ox chakámláb. ¹⁷ Ani tatá'tsik a cho'ób ke tayíl, tam ti na Esaú in le'na' kin bach'u nin lábt'ajaxtal nin táta', pojká; ani maske uk'in t'ajat, yabich in ela' xan ti kin uwa' abal kin jalk'uy xowa' in t'ajámal.

¹⁸ Tatá'tsik, yab i utenek jelti an israelitatsik, ba jachan' an ch'én xi k'wajat jomomól jelti k'amal ani u taknal, xon ti wa'ach i jik'waxtaláb ani i ik'ladh áb. ¹⁹ Yab a ach'ámaltsik ti jutsyáb an korneta nibal nin tawnaxtal na Dios xi k'ál ti tawnadh an israelitatsik. Xin ach'ámaltsik jachan' an tawnaxtaláb, in pakabédha'tsik abal yabich ka tawnátsik más. ²⁰ Jachan' tin t'aja'tsik anchan', ja'ich abal yabich in kuxyal xan ti k'wajat ti usnalt-sik enché': "Max jun i ko'nél o jun xita' kin kuba' nin akan ba jeché' an ch'én, yejat ka chemdhá t'ujbadhk'i o k'al i ch'upidh pat'ál." ²¹ Jik'entál t'ajat xi tá' ti tejwa', ke asta na Moisés in ulu enché': "In wipipíl tin k'wajat k'al i jík'ib."

²² Por tatá'tsik i utenek ban ch'én xi Sión ani bin bitsówil na Dios xi ejat, ja'ich ki ulu, an Jerusalén xi walk'i'. I utenekichtsik xon ti k'wajat yán i t'okat abatwáletsik ²³ junkunék abal kin k'ak'na'tsik na Dios ani bin junkuntal nin chakámiltsik na Dios xi k'wajattsik dhutsadh nin bij tú' walk'i'. I utenekichtsik ba na Dios, nin Lújundhaxil ejtalk'i ani bin ejattal an iniktsik xi alwa', abal lujkudhichtsik k'al na Dios. ²⁴ U utenekich jeye ba na Jesús, an kawintsix ban ít lejkindaláb ani ba nin xich'ál xin

wak'la' xi k'ál tu t'okómalich. Jeché' tu tawnál más alwa' ké nin xich'ál na Abel.

²⁵ Jaxtám, ka kó'oytsik i kwenta abal yab ka pojka' xi tu tawnál. Pos yabtsik lo'ey xin pojka' na Dios tam ti tawnátsik teché' ti k'ay'lá; ani wawá' más yab ne'ech ki ejto ku lo'ey, max yab ki exbantsi xi tu tawnál tú' walk'i'. ²⁶ Nin tawnaxtal na Dios, in t'aja' ka yoyon an chabál tam ti jachan' an k'ij; por xo' in ulal: “Ne'ech juní ku t'aja' ka yoyon ani yab tokotk'i an chabál, an walk'i' jeye.” ²⁷ Tam tin ulu “ne'ech juní”, i exbayal jelti max in ulal abal ne'ech kin wék'oy ejtal xowa' xu yoy'nal xin t'ajámal na Dios abal ka jilk'on tokotk'i xi yab u ejtowáb ka yoywat. ²⁸ Nin tak'ixtal na Dios xi tu pídhál, yab ne'ech ka ejtowat ka yoywat. Pos ki pídhá' ti jalbintsixtaláb k'al jeché' tin kwenta ani ki k'ak'na' na Dios k'al yantam i t'okattaláb ani i cha'attaláb xi Jajá' in kulbetnál; ²⁹ pos ni Diosil, in junwal jelti k'amal xu k'ibdhax.

13

Xan ti ku k'wajay alwa' tin tamét na Dios

¹ Yab ka jila'tsik ta k'ánídháx jún ani jún jelti a kidhábsik. ² Yab ka uk'tsitsik ka bach'u alwa' xu uleltsik ta k'imá', pos taltsik xin t'ajál anchan', in koydhámalsik i t'okat abatwáletsik maske yab in cho'ób.

³ Ka yajnantsi jeye xi k'wajattsik ti wik'nél, jelti max tatá'tsik i k'wajat teye ta wik'nél junax k'al jajá'tsik. Ka yajnantsi jeye xi at'ax t'ajtsidhtsik, pos ne'ech teye ki ejtowat ki at'ax t'ajtsintsik anílk'i.

⁴ Ke ejtal xi tomkidhtsik ka k'ak'ná k'al ejtalk'i; pos na Dios ne'ech kin lújundha' xu junkunaltsik k'al xi yab in tomtal ani xu walbinaltsik k'al i uxúmbe'taláb.

⁵ Yab ki ch'e'ne'bétsik; ki k'wajaytsik k'ijidh k'al xowa'k'i a ko'ol, pos na Dios in ulúmal enché': "Yab jayk'i ne'ech tu jila' nibal ne'ech tu walba'."

⁶ Jaxtám ti ne'ech ki ejto ki ulu enché' k'al yantam i belomtaláb:

An Ok'óxláb ja'ich xi tin tolmiyal;

yab ne'ech ku jik'na' xowa' ne'ech kin ejto ti kin t'ajtsi jun xita'.

⁷ Ka chalpaytsik na ok'lékiltsik xi ti t'ílsámal an tin káwintal na Dios; ka chalpaytsik xan ti xe'chin ani ka óntsi ka wéwnantsi an tin belomtal.

⁸ Na Jesukristo yab u jalk'unal malilíl i k'ij.

⁹ Yab ka walka' ki k'ambiyattsik k'al i k'e'et ok'tsixtaláb xi yab i ok'tsinék k'al na ok'lékiltsik. Más alwa' ke ni ejattal kin bach'u i chapiktaláb xi tál bin k'anidhaxtal na Dios ké i tak'ixtaláb k'al tin kwenta i k'apnéłtsik; pos yab jayk'i káldhats xata' alwa' ba jeché' an ok'tsixtaláb xin wéwnáltsik.

¹⁰ Wawá' i ko'ol xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb; taja', yab in tomnál ka k'apúch xu pále'tsik bin weje' t'okat altájil na Dios. ¹¹ Pos xu lej ok'lek pále', in ódhál in xich'ál an ko'néłtsik ban Lej T'okat Altá ti pikbantsixtaláb abal kin wixk'a' an walastaláb; por nin t'u'úl jachan' an ko'néłtsik, yab u tsiknal xon tu k'wajíl an israelitatsik. U káldhá eléb abal ka tsikan. ¹² Anchan' jeye, na Jesús káldhá ban bitsow abal ka chemdhá ani anchan', kin t'oko an atiklábtsik k'al tin kwentak'i nin xich'ál. ¹³ Wanách pé ba na Jesús, táyk'i eléb abal ku at'an weye

jelt xan ti Jajá' in tamu. ¹⁴ Pos teché' ti k'ay'lá yab i ko'ol ni jun i bitsow xi ne'ech kin ejto ka k'wajay malilí i k'ij, tokot exom i ayal an bitsow xi ne'ech ka tsích tayíl. ¹⁵ Jaxtám ti yejat ech'ek'i ki pubédhantsal tin bij na Dios k'al tin kwenta na Jesukristo. Jeché' an ajtintsixtaláb, ja'ich an pikbantsixtaláb xi yejat ki pidhna'. ¡Ki ajtintsích pé an Ok'óxláb! ¹⁶ Ani yab ka uk'tsi ka t'aja'tsik xowa' alwa' ani ka ch'ejwaliyal jeye xowa' a ko'ol xi k'e'ettsik; pos jeché', ja'ich an pikbantsixtaláb xin kulbetnál na Dios.

¹⁷ Yab ka ch'ikat t'aja' xi ti ok'tsaltsik ani ka exbantsi xowa' jajá'tsik in ulal; pos jajá'tsik ti belkómstsal ta ejattal ani in cho'ób abal ne'ech ka lújundhátsik k'al na Dios. Ka tolmiytsik abal tam ka lújunhdá k'al na Dios kin ach'a'tsik i k'ijidhtaláb ani yab i t'e'pintaláb, pos max yab ka t'aja'tsik anchan', yab xata' ti ne'ech ka éyna' xowa' ti ok'tsaltsik.

¹⁸ Ti ku kontsintsi weye, i chalpayal ke u k'wajat alwa' abal i lé' ki t'aja' ejtal alwa' xan ti yejat. ¹⁹ Tu lej pakabédhátsik ki ólan k'al naná' tu kwenta abal na Dios ti kin walka' kin witsiy jik'at k'al tatá'tsik.

An lábt'ajaxtaláb ani an chapnédhomtaláb xi tin ok'ontal

²⁰ Na Dios xin pidhnál an k'ijidhtaláb, ja'ich nin ejdha' ti ít ni Ajátik Jesukristo, an pulek Belkol borregotsik xin lej tsubk'a' k'al nin xich'ál an lejk-intaláb xi malilí i k'ij. ²¹ Ke Jajá' ti ki t'aja'tsik ki lujkun ani ki alwa'métsik k'al ejtal xowa'kich abal ka ejto ka t'aja'tsik xowa' Jajá' in lé'. Ani ke Jajá', kin t'aja' k'al ejtal wawá' xowa' Jajá' kin le'na', k'al tin kwentak'i na Jesukristo. ¡Ke na Kristo kin

kó'oy an labidh t'okattaláb malilíl i k'ij! Anchan' ka t'ájan.

²² Kidháblábtzik, tu kontsal abal ka kó'oy i cha'attaláb k'al jeché' an tak'ixtaláb xi tu utsáltzik, pos yab lej púlek an dhutsadh úw xi jeché' tu dhutsuntsámaltzik. ²³ Ka cho'óbna'tzik abal an kidhábláb Timoteo, walkadhich; max ka ulich jik'at, ne'ech jeye ku júna' k'al naná' tam kin k'ale tu álna'tzik.

²⁴ Ka chapnédha' ejtal na ok'lékiltsik ani ejtal an belomtsik. Ti abtsal ti chapnédhomtaláb xu k'wajíltzik Italia.

²⁵ Ka bach'waltsik ech'ek'i nin alwa'tal na Dios. Anchan' ka t'ájan.

Nin tének káwintal an ok'óxláb
New Testament in Huastec Aquiche; hus
(MX:hus:Huastec)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huastec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huasteco, Veracruz [hus], Mexico

Copyright Information

© 2005, Bible League International

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huastec

© 2005, Bible League International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

04e7aafc-b4db-5bd1-9ba5-a77443df94ac